

Osztályozó vizsga követelményei

11. ÉVFOLYAM (a 2013/2014. tanévtől kezdődően)

Pedagógia tantárgy

11. évfolyam

Nevelélmélet

Nevelés fogalma.

Szocializáció szinterei, a család, a család szerkezete, funkcióját, típusai, az együttnevelés formái, a nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe.

Család személyiségfejlődésben betöltött szerepe.

Az óvoda, az iskola, a nevelőotthonok és a speciális intézmények célja, funkciója, nevelőmunkája.

A leggyakrabban előforduló nevelési nehézségek és kezelésük.

A vezetési stílusok (léggör, teljesítmény, pedagógus személyisége).

A nevelési módszer jellemzői és hatása a közösségre.

A gyermek megismerésének módszerei: megfigyelés, szociometria.

A pedagógiai kommunikáció fogalma, funkciói, gátjai.

A konfliktus fogalma, háttere, a konfliktus fajtái, a konfliktuskezelési stratégiák,

A kreatív konfliktus.

Az iskolaérettség fogalma, kritériumai.

A sajátos nevelési igényű, a különleges bánásmódot igénylő, a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett gyermek jellemzői.

Tehetségfejlesztés.

Romapedagógia alapjai.

Pedagógia tantárgy

12. évfolyam

Didaktika

Didaktika alapfogalmak.

Az oktatás célját, tartalmát, tényezőket.

Tanterv fogalma típusai.

Nemzeti Alap Tanterv?

Tananyag kiválasztásának, elrendezésének szempontjai.

Oktatás folyamatát, jellemzőit.

Didaktikai alapelve

Oktatási eszközök.

Tanterv, tanmenet, tematikus terv, tanítási óra, óravázlat fogalmai.

Értékelési módok.

Ellenőrzés típusai.

11. ÉVFOLYAM (a 2013/2014. tanévtől kezdődően)

Pszichológia tantárgy

Fejlődéslélektan

A fejlődépszichológia fogalma, tárgya

A pszichikus fejlődést meghatározó tényezők

A pszichikus fejlődés formái, érés és tanulás

A pszichikus fejlődés törvényei

Az életkori sajátosságok

A fejlődés szakaszai

A méhen belüli fejlődés szakaszai, a terhesség

Az **újszülött** jellemzői

Az újszülött alkalmazkodása a környezetéhez: utánzó újszülöttek

Harlow kísérlet: Gyermekek anyja nélkül, az állatlélektani kísérletek tanulságai

Biológiai változások **csecsemőkorra**: alak, méret, csontozat, izomzat, agy

A mozgás fejlődése: nyúlás, fogás, helyválttatás

Kognitív fejlődés: tárgyállandóság. A tapasztalás nélkül látott világ

Az emlékezet fejlődése. A nyolchónaposok szorongása

Társas kapcsolatok: a kötődés, a szeretetkapcsolat hiánya, hospitalizmus

A beszéd fejlődése, gagyogás, halandzsa. A hangadástól az értelmes beszédig

Kisgyermekkor testi fejlődése

Mozgás, kézügyesség kisgyermekkorban

Emlékezet, képzelet, figyelem, észlelés, gondolkodás kisgyermekkori jellemzői

Problémamegoldás, beszéd, beszédértés

A cselekvés akadályokba ütközése

Játékformák, játékfajták

Testi és mozgásfejlődés **óvodáskorban**

Érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás óvodáskori jellemzői

Beszéd illetve a beszédfejlődés zavarai

Érzelem, akarat, büntudat, szégyen óvodáskorban

Munka és ábrázolás

Szociális kapcsolat

Kisiskoláskor testi és mozgásfejlődése

Érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás kisiskoláskorban

Beszéd, beszédhibák

Érzelem, akarat, társas kapcsolatok kisiskoláskorban

Serdülőkor biológiai és pszichés változások

A pszichoszexuális fejlődés

Szexuális fejlődés, szerepvállalás serdülőkorban

Értelmi fejlődés, műveleti gondolkodás, intelligencia, kreativitás

A serdülő és a család

Devianciák serdülőkorban

Érzelmi labilitás, válságok

Átmenet a serdülőkorból a felnőttkorba

Kitolódott **ifjúkor**, az ifjúkor jellemzői, feladata

A **felnőttkor** szakaszolása Erikson alapján

Átmenet az időskorba

Az **időskorral** járó változások

Az időskor fő feladata

Időskori beilleszkedési stratégiák

12. évfolyam

Pszichológia tantárgy

Pedagógiai pszichológia

A pszichológia részterületei

A pedagógiai pszichológia fogalma, tárgya.

A pedagógiai pszichológia módszerei

A személyiségfejlesztés módszerei.

A fejleszthetőség és a pszichikus determináció.

Az intelligencia megoszlása

A tanuló megismerése, személyi hatások.

A tanuló megismerésének módszerei

A tanulói közösségek pszichológiai elemzése

A csoportkutatás, egyén és közösség.

Szociometria.

A tanulók motiválása.

A pedagógus személyisége

Munkalélektan

A munkalélektan fogalma, célja

A munkalélektan feladata

A munkalélektan módszerei

A dolgozó ember munkatevékenysége.

A dolgozó ember, a munkakörnyezet és a termelési tevékenység összefüggései.

A munka és szervezetpszichológia

A munkahelyi mentálhigiéné jelentősége, területei

Stressz, megküzdése

Burn-out szindróma

Szakgimnáziumi képzés 2016-tól

9. évfolyam

Kommunikáció tantárgy

A kommunikáció fogalma, jelentősége

Az emberi nyelv egyetemessége, egyedisége

A kommunikáció modellje, alaptételei

A kommunikáció funkciói, típusai

A közvetlen emberi kommunikáció csatornái

Verbális csatorna, nem verbális csatornák

Verbális kommunikáció

A szóbeli kommunikációs folyamat szakaszai

A nyelvelsajátítás folyamata

Beszédhelyzetek, beszédformák

Kommunikációs gyakorlatok

4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)

Kommunikációs gyakorlatok

Az eredményes közlés folyamata, feltételei

A hatékony kommunikáció jellemzői

A meggyőző kommunikáció

Kommunikációs gyakorlatok

Kommunikációs zavarok fogalma, okai

Kommunikációs zavarok elhárításának lehetőségei

Konfliktusok fogalma, osztályozása

Konfliktuskezelő stratégiák

9. évfolyam

A kapcsolattartás elmélete tantárgy

Óvodai, iskolai intézményrendszer

A családdal való kapcsolattartás jelentősége

A szocializáció fogalma, folyamata

A szocializáció színterei (családi, iskolai, pályaszocializáció)

A kapcsolattartás formái az intézményekben

Szülői értekezlet, fogadó óra, nyílt nap

Munkadélutánok, ünnepségek

Empátia, altruizmus

A kommunikáció szabályai

A kommunikáció illemtana

A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana

A köszönés, megszólítás

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái

A szülővel történő kapcsolatfelvétel szabályai

A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága

A szülői értekezletekre való felkészülés, és lebonyolítás lépései

A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

9. évfolyam

A kapcsolattartás gyakorlata tantárgy

Az intézmények dokumentumainak tanulmányozása

Óvoda, általános iskola dokumentumai

Középiskola dokumentumai

Az intézmény napirendjének megismerése

A megfigyelés módszerének alkalmazása

A megfigyelés módszerének etikai szabályai

A szülővel történő kulturált kommunikáció szabályai

A szülői értekezletek előkészítése

A szülői értekezletek lebonyolítása

A fogadó óra előkészítése

A fogadó óra lebonyolítása

9. évfolyam

Konyhai és udvari feladatok tantárgy

Az óvodai konyhája, étkezéssel kapcsolatos higiénés előírások, konyhában tartózkodás rendje

A beszállítás és az ételek átvitelének szabályai

A tálalókonyha

Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában

Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő, a melegítés szabályainak betartása

A hűtés szabályai, a hűtési lánc

A tálalás és kiszolgálás szabályai az óvodában

A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései

A mosogatógép használatának szabályai

A mosogatószer, az ételmaradék tárolása

Keresztszennyeződés elkerülése

Ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei

A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai

A konyha takarításának szabályai

Vészhelyzetek az óvodai konyhában

9. évfolyam

Gondozás és egészségnevelés tantárgy

Az egészség fogalma, a WHO meghatározása szerint

Az egészségvédelem fogalma

Természetes és Mesterséges immunizálás

Morbidity meghatározás

Mortality meghatározás

Védőoltások 2 nagy csoportja

Kötelező védőoltások

Választható védőoltások

Az egészségnevelés és a pedagógia kapcsolata.

Immanens jelleg

Egészségnevelési módszerek

Vitaminok oldódásuk szerint

Vitaminok tárolási helyei az emberi szervezeten belül

Hypovitaminózis tünetei

Avitaminózis jelentése

Hypervitaminózis tünetei

Mutassa be a Maslow piramis rendszerét

Az egymásra épülő emberi szükségletek hierarchiája

Nevelés elméleti alapjai tantárgy

9. évfolyam

A nevelési folyamat szűkebb-tágabb értelmezése.

A nevelő, mint modell, a fontos személyiség jegyei.

A szocializáció fogalma, folyamata, színterei.

A szocializáció alapmechanizmusai.

A szociális tanulás formái.

Az iskola- pedagógus-tanuló kapcsolatai.

Az empátia fogalma, jelentősége a nevelőmunkában.

Az óvodai élet megszervezésének elvei.

Az óvodai élet tevékenységformái.

A nevelés speciális esetei.

Az átlagtól való eltérés esetei.

A nevelési problémák az óvodában.

A leggyakrabban előforduló nevelési nehézségek.

Az agresszió problémakezelés módjai.

A társas kapcsolatok alakulása az óvodáskorban.

Pedagógiai szociológia tantárgy

9. évfolyam

A nevelés színterei.

A család fogalmának meghatározásai.

A család szerepe a szocializációban.

A család fejlődési modellje.

A család szerkezete.

Család funkciói.

A család biológiai funkciói.

A család gazdasági funkciói.

A család társadalmi funkciói.

A család életfejlődési ciklusai.

Takarítási ismeretek tantárgy

9. évfolyam

Az óvoda rendje, tisztasága.

A dajka tevékenységi területei, feladatköre munkavégzés szabályai

Takarítási feladatok, higiénés ismeretek, egészséges környezet biztosítása

Étkezéssel kapcsolatos feladatok, kulturált étkezési szokások kialakítása

Szervezési feladatok, teremrendezés, segítségnyújtás

Dajka kötelezettségei a napi foglalkozások menetében. A gyerek kísérése, felügyelete

Takarítás fogalma, fajtái

Napi takarítás csoportszobában, mosdóban, folyosók, öltözők, egyéb helyiségek (irodák, ebédlő)

Kommunikáció tantárgy

10. évfolyam

A nonverbális kommunikáció eszközei

A metakommunikáció jelensége és szerepe;

Kinezika bevezetés; Tekintet, mimika, testtartás, gesztusok;

Tudattalan és tudatos üzenetküldés;

A beszéd nem nyelvi összetevői bevezetés;

Hangsúly, hangerő, tempó. Nonverbális üzenetek jelentései.

A külső megjelenés. Külső megjelenéssel küldött üzenetek jelentése.

A tér szerepe a kommunikációban.

A különféle térközök és szerepük. A térközök gyakorlása

Kommunikációs technikák. Kommunikációs technikák. Gesztusok.

A hatékony kommunikáció. A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.

A kapcsolattartás elmélete tantárgy

10. évfolyam

A család meghatározó szerepe a személyiségfejlődésben

Gyermek a közösségben

A bölcsődei, óvodai beilleszkedés Az óvodás gyermek pszichológiai jellemzői

Tipikus problémák óvodás gyermekkel a családban

A kisiskolás gyermek pszichológiai jellemzői

Tipikus problémák kisiskolás gyermekkel a családban

A serdülőkor általános jellemzői

Tipikus problémák serdülőkorú gyermekkel a családban

A gyermek megismerésének módszerei

Emberrajz, családrajz elemzés

A családlátogatás szerepe, fontossága a gyermek megismerésében

A családlátogatás előkészítése

A családlátogatás gyakorisága a felkészülés, lebonyolítás lépései

A családlátogatás megfigyelési szempontjai

A családlátogatás jegyzőkönyve.

A kapcsolattartás gyakorlata tantárgy

10. évfolyam

A család fogalma, jellemzői, típusai

A családdal történő kapcsolattartás módjai az óvodában

Szituációs feladatok megoldása a családdal történő kapcsolattartás témakörben

A családdal történő kapcsolattartás módjainak megfigyelése a gyakorlatban

A családlátogatás előkészítésének megfigyelése a gyakorlatban

A családlátogatás lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

Segítségnyújtás a családlátogatás dokumentációinak előkészítésében

A családlátogatások jegyzőkönyvének elemzése, értelmezése

Konyhai és udvari feladatok tantárgy

10. évfolyam

Az óvoda rendje, tisztasága

A dajka tevékenységi területei, feladatköre munkavégzés szabályai

Felássa, locsolja a homokozót

Tudja a legfontosabb mérgező növényeket

Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán

Ápolja, locsolja az udvar növényzetét

Gondozás és egészségnevelés tantárgy

10. évfolyam

Az egészség definíciója

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Egészséges életmód, életvitel, életminőség feltételei, alapjai

Egészségvédelem, egészségmegőrzés, egészségtudatosság, egészségfejlesztés fogalmai

Az egészségnevelés fogalma, feladata, tárgya, célja, területei, szinterei

Az egészségnevelés módszerei, eszközei

Az alapvető tápanyagaink

A helyes táplálkozás alapelvei, a táplálékpiramis

Táplálkozási szokások, alternatív táplálkozási formák

A helytelen táplálkozás következtében kialakuló kórképek, a túlzott tápanyagbevitel következményei

A táplálkozási hiánybetegségek

Az élelmezés egészségügyi követelmények, az élelmiszerek kezelésének szabályai

A személyi és mentálhigiéné

Az alapvető személyi higiéné kialakítása

Egészségtudatos magatartást tanúsítani

Felvilágosító tevékenységet folytatni az egészséges életmódról

Tájékoztatást adni az egészségkárosító tényezőkről

Felvilágosítást adni az egészséges táplálkozásról, az ételkészítés szabályairól
Tájékoztatást adni az alapvető higiénés szabályok fontosságáról

Nevelés elméleti alapjai tantárgy

10. évfolyam

Játépedagógia

Játék fogalma.

Játék sajátosságait és jellemezői.

Játék kialakulását befolyásoló tényezők.

Játék objektív és szubjektív feltételei.

Direkt és indirekt nevelői magatartás.

A játékeszközök megválasztásának szempontjai.

Munkajellegű tevékenységek az óvodában

Az óvodában alkalmazott munkajellegű tevékenységek.

A munka személyiségfejlődésében betöltött szerepe.

A gyermeki munka játékos formái.

A játék és munka kapcsolatai.

Pedagógiai szociológia tantárgy

10. évfolyam

Családtan

A család rendszerszemléletű modellje.

Családi életciklusok.

Család és az intézmény kapcsolatrendszere.

Család és intézmény közötti kapcsolattartási formák.

Mentálhigiénés alapismeretek

Mentálhigiéné fogalma.

Mentális egészség.

Mentális egészség megelőzésének szakaszait.

Mentálhigiénia területei.

Maslow féle szükségletpiramis.

Családi mentálhigiéné szerepe.

Az emberi szükségletek rendszere.

Takarítási ismeretek tantárgy

10. évfolyam

Az óvoda rendje, tisztasága

A dajka tevékenységi területei, feladatköre, munkavégzés szabályai

Kezeli az elektromos kisgépeket: az automata mosógépet, vasalót, porszívót

Porszívózás szabályai

Szervezési feladatok, teremrendezés, segítségnyújtás

Dajka kötelezettségei a napi foglalkozások menetében

A gyerek kísérése, felügyelete

Takarítás fogalma, fajtái

9-10-11-12. évfolyam

Nevelési gyakorlat és Szakmai gyakorlat tantárgy

A gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodáskorú, iskoláskorú gyermeket gondozó-nevelő intézmények szakmai munkájába, megtapasztalják a napirend jelentőségét az óvodáskorú, iskoláskorú gyermek fejlődésében.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. tv.39§ (3) bekezdése alapján, a tanulóknak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) ***húsz százalékát***, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.